ماهنامه علمى پژوهشى

مهندسی مکانیک مدرس

mme.modares.ac.ir

طراحي و پیادہسازی کنترل کنندہ تطبیقی برای کنترل موقعیت یک عملگر نیوماتیک تحت بارگذاری متغیر

مصطفی تقی زاده^{1*}، سید مهدی چاووشیان²

1 - استادیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

2- دانشجوی دکتری تخصصی، مهندسی مکانیک، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

mo_taghizadeh@sbu.ac.ir ، 1743524155، تهران، صندوق پستى

چکیدہ	اطلاعات مقاله
در شرایط بارگذاری یکنواخت، استفاده از یک کنترل کننده با ضرایب ثابت میتواند برای سیستم سرونیوماتیک قابل قبول باشد؛ اما در شرایط	مقاله پژوهشی کامل
بارگذاری متغیر با دامنه تغییرات گسترده برای دستیایی به عملکرد مطلوب، روش های پیشرفتهتر کنترلی پایستی مدنظر قرار گیرند. در این مقاله	دريافت: 25 بهمن 1394
کنترل کنندهای تطبیقی برای یک سیستم سرونیوماتیک با شیر دو وضعیتی و تحریک PWM تحت بارگذاری متغیر طراحی گردیده و روی آن	پذیرش: 18 اردیبهشت 1395 ارائه در سایت: 30 خرداد 1395
پیادهسازی شده است. در سیستم سرونیوماتیک تحت آزمایش به جای استفاده از شیر گران قیمت سرو یا پروپرشنال از شیر دو وضعیتی پاسخ	كليد واژگان:
سریع با تحریک PWM استفاده شده است. شناسایی پارامترهای سیستم با استفاده از اطلاعات ورودی ـ خروجی به صورت بلادرنگ انجام شده	كنترل موقعيت
و پارامترهای کنترل کننده بطور لحظهای تنظیم میشوند. در طراحی کنترل کننده تطبیقی پیشنهادی از الگوریتم رگولاتورهای خودتنظیم استفاده	عملگر نيوماتيک
شده است. کنترل طراحی شده از طریق یک کارت واسط کامپیوتری روی سیستم سرونیوماتیک مدنظر اعمال شده و عملکرد أن مورد بررسی و	کنترل کنندہ تطبیقی
مقایسه با روشهای کنترل تناسبی ـ مشتقگیر و کنترل چندمدله قرار گرفته است. در روش کنترل چند مدله، بر خلاف روش ارائه شده	سیکنال PWM
میبایست تعداد محدود و گسستهای بار مرجع را در میان گسترهی تغییرات بار در نظر گرفته و کنترل کنندههای ثابت را متناظر با این نقاط،	
طراحی یا تنظیم نمود. آزمایش های تجربی انجام شده تحت بارگذاری متغیر عملکرد مطلوب کنترل کننده تطبیقی را به ازای گسترهی کامل	
تغییرات بار نشان میدهند.	

Adaptive control for position control of a pneumatic actuator under variable loads

Mostafa Taghizadeh^{*}, Seyed Mahdi Chavoshian

Department of Mechanical Engineering, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. * P.O.B. Tehran, Iran, 1743524155, mo_taghizadeh@sbu.ac.ir

ARTICLE INFORMATION

ABSTRACT

Original Research Paper Received 14 February 2016 Accepted 07 May 2016 Available Online 19 June 2016

Keywords: Position control Pneumatic Actuator Adaptive Controller PWM

Under a constant loading condition, use of a controller with constant coefficients can be acceptable for servo pneumatic systems. However, in variable loads with widespread changes, more advanced control methods should be considered to achieve desirable performance. In this paper, an adaptive controller is designed and implemented to a variably loaded servo pneumatic system with PWM driven switching valve. In the experimental setup, a pneumatic circuit is used which consists of one PWM driven fast switching valve instead of an expensive servo or proportional valve. In the designed adaptive controller, real time identification of system parameters is performed using input-output data and controller parameters are adjusted instantaneously. "Self-tuning regulators" algorithm in which the desired closed loop poles and zeroes are predefined, is applied to design the proposed controller. The designed controller is applied to the pneumatic actuator via an interface board and its results are compared to results of a PD and a multi model controller. Unlike the proposed method which varies the control parameters continuously according to load variations, in multi-model method the control law is selected among a number of fixed controllers. Experimental results demonstrate the high performance of the adaptive controller under variable loads.

1- مقدمه

مواد اولیه مورد نیاز، تعمیریذیری کمهزینه و آسان و قیمت تمام شده پایین از جمله ویژگیهای مطلوب این عملگرها هستند. در نیوماتیک مزایای موتورهای الکتریکی مانند عملکرد تمیز و قابل اطمینان و مزایای سیستمهای هیدرولیکی مثل قابلیت اعمال مستقیم و بدون واسطه به بار در یک جا جمع

ویژگیهای فراوان و بعضا منحصر به فرد عملگرهای نیوماتیکی باعث شده که این عملگرها از جملهی پرکاربردترین عملگرهای صنعتی باشند. ویژگیهایی چون سرعت، قابلیت اطمینان، عملکرد و ساختار ساده، دسترسی آسان به

Please cite this article using: M. Taghizadeh, S. M. Chavoshian, Adaptive control for position control of a pneumatic actuator under variable loads, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 16, No. 6, pp. 181–10 188, 2016 (in Persian)

از این روش سادهسازی بدست آوردهاند. همچنین تقیزاده و همکاران [3]

مدار نیوماتیک جدیدی با استفاده از تنها یک شیر دو وضعیتی با تحریک

PWM را معرفی نموده و رفتار شبه خطی آن را با استفاده از تستهای حلقه

باز و حلقه بسته نشان دادهاند. این مدار نیوماتیک که ساده و کم هزینه بوده و

مدل تحلیلی، که از روابط فیزیکی حاکم بر اجزای سیستم تشکیل شده،

ضروری است. در زمینهی سیستمهای سرونیوماتیک استاندارد تلاشهای

زیادی برای مدلسازی تحلیلی سیستم صورت گرفته است. اما برای

مدلسازی تحلیلی سیستم سرونیوماتیک با شیرهای دو وضعیتی و تحریک

PWM تعداد مقالات بسیار محدود است. کانت و سینگ [11] رفتار دینامیکی

یک سیستم سرونیوماتیک با شیر دو وضعیتی را به عنوان یک سیستم خطی

متغیر با زمان بررسی کردند. یی و همکارانش دو مدل برای شیرهای

سلونوئیدی مورد استفاده در روش PWM ارائه دادند [12]. آنها در

کننده برای آن است. در زمینه طراحی کنترل کنندهی خطی لای و همکاران [13] یک کنترل کنندهی دو حلقهای برای کنترل موقعیت سیلندر سیستم

نیوماتیک با تحریک PWM طراحی نمودهاند. حلقهی داخلی یک کنترل

کنندهی PI برای فشار، و حلقهی اصلی یک PD کنترلر بود که روی موقعیت

سیلندر کار می کرد. جنتیله و همکاران نیز از یک کنترل کننده ی PID

استفاده کردند که پارامترهای آن ابتدا به روش زیگلر و نیکولز تنظیم شده و

سپس با استفاده از روشهای ابتکاری و سعی و خطا اصلاح میشدند [14].

وارسولد و بون [7] با استفاده از روش های شناسایی یک مدل گسسته ی

خطی برای سیستم به دست آورده و سپس یک کنترل کننده ی PID دیجیتال بههمراه جبران کننده اصطکاک برای آن طراحی کردند. عملکرد

مطلوب و مقاوم بودن سیستم به وسیله چند آزمایش نشان داده شده است.

این زمینه محسوب میشوند، اما سیستم سرونیوماتیک اساسا یک سیستم

اگرچه سیستم کنترل خطی طراحی شده در [7] جزء تحقیقات خوب در

مهمترین قسمت در طراحی یک سیستم سرونیوماتیک ارائهی کنترل

مدلسازی خود زمانهای تأخیر شیر را لحاظ کرده بودند.

به منظور درک عمیق و کامل از اجزای داخل سیستم دستیابی به یک

با کاهش نویز همراه است، در این مقاله مورد استفاده قرار گرفته است.

شدهاند. علاوه بر اینها سیستمهای نیوماتیکی در مقایسه با دو سیستم دیگر دارای مزایای ویژه ای مثل نرمی¹ ذاتی هستند؛ که دلیل آن قابلیت تراکم هوا میباشد. این مزیت در کاربردهای خاص مثل کاربردهای رباتیکی که در آن ربات با انسان در تعامل است، اهمیت ویژهای پیدا می کند. اما وجود عوامل غیرخطی و پارامترهای متغیر با زمان، استفاده از نیوماتیک در کاربردهای سرو را با مشکل مواجه مینماید. با این وجود مزایای سیستمهای نیوماتیک از یک سو و پیشرفتها در تئوری و تکنولوژی کنترل از سوی دیگر، سرونیوماتیک را در مسیر تبدیل به یک سروتکنولوژی مطلوب قرار داده است. در مقاله ای که در سال 1996 منتشر شد، مور و پو مروری بر توسعه فناوری سرونیوماتیک و مقایسهی محاسن و محدودیتهای آن با سایر فناوریهای مشابه، ارائه دادهاند [1].

چهار جزء اصلی یک سیستم سرونیوماتیک عبارت از عملگر، شیر کنترلی، کنترل کننده و اندازه گیر است. برای هر یک از این اجزای چهار گانه، گزینههای مختلفی وجود دارد و هر ترکیب چهارتایی از میان گزینههای موجود منجر به تحقق یک سیستم سرونیوماتیک متفاوت میشود. در این میان تقسیم بندی از نقطه نظر شیر مورد استفاده، از اهمیت ویژهای برخوردار است که بر این اساس این سیستمها به دو دستهی سیستمهای سرونیوماتیک استاندارد (با شیرهای سرو یا پروپرشنال) و سیستمهای سرونیوماتیک با شیرهای دو وضعیتی تحریک شده توسط سیگنال PWM² تقسیم می شوند. اکثر مقالات منتشر شده در زمینهی سرونیوماتیک به تحقیق پیرامون سیستمهای سرو نیوماتیک استاندارد پرداختهاند که در آنها از شیرهای پروپرشنال یا سرو (با عملکرد پیوسته) استفاده شده است [2]. اما این شیرها معمولا حجیم و گران قیمت بوده و بهره برداری و تعمیر آنها در مقایسه با شیرهای دو وضعیتی مشکل تر است. این در حالیست که شیرهای دو وضعیتی قیمت پایین ر (حدود یک دهم) نسبت به شیرهای سرو و پروپرشنال دارند. به منظور کاهش هزینهها و گسترش کاربرد سیستمهای سرونیوماتیک، می توان از شیرهای دو وضعیتی پاسخ سریع استفاده کرد که با سیگنال PWM با فركانس حدود 50 هرتز تحريك مى شوند و بدين ترتيب عملكرد شبه پيوسته پيدا مي كنند [3].

اولین کاربردهای تکنیک PWM در سیستمهای سرونیوماتیک به سال های 1968 توسط گلداشتاین و همکارش باز می گردد [4]. پس از آن نوريتسوگو در سال 1987 دومقاله ارائه کرد [6,5] که در آنها از سه شير دو وضعیتی با تحریک PWM و یک کنترل کننده تناسبی با فیدبک موقعیت و سرعت استفاده شده بود. سیستمهای سرو نیوماتیک با تحریک PWM مزیتی نسبی دیگری در مقایسه با سیستمهای استاندارد دارند که انعطاف آنها در طراحی مدار نیوماتیک است. برای مدار نیوماتیک تعداد و انواع متفاوتی از شیرهای پاسخ سریع را میتوان مورد استفاده قرار داد [7,3-10]. مدار نيوماتيك انتخاب شده اثر عمدهاي بر خطى بودن سيستم دارد. وارسولد و بون [7] از یک مدار نیوماتیک با دو شیر 2-3 استفاده نموده و خطی بودن رابطهی بین ورودی _ خروجی را با طرح پالس ویژهای بهبود بخشیدهاند. تقی زاده و همکاران [2] مدلی غیرخطی از شیر نیوماتیک پاسخ سریع با تحریک PWM را با لحاظ نمودن زیر سیستمهای الکترومغناطیسی، مکانیکی و سیالاتی ارائه نمودهاند. آنها استراتژی سادهسازی جدیدی را برای این مدل خطی ارائه نموده و به منظور استفاده از این مدل در کنترل PWM، مدل استاتیکی بین ورودی سیکل وظیفه و میانگین جابجایی اسپول را با استفاده

غیرخطی است و باید در چارچوبی غیرخطی مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد. پائول و همکاران یک کنترل کننده غیرخطی برای سیستم سرونیوماتیک با

پائول و همکاران یک کنترل کننده غیرخطی برای سیستم سرونیوماتیک با شیر دو وضعیتی ارائه کردند که پایداری را از دیدگاه لیاپانوف تضمین می کرد [15]. البته سیگنال کنترلی آنها یک سیگنال PWM نبود؛ اما از آنجا که از شیر دو وضعیتی استفاده کرده بودند، مقاله آنها در این بخش قابل ذکر است. اگرچه مدل آنها غیرخطی بود ولی عوامل غیرخطی مهمی مثل دینامیک غیرخطی فشار در محفظههای سیلندر و تمایز بین جریان مادون صوت و مافوق صوت در شیر را در نظر نگرفته بودند. آن و همکاران نیز کنترل هوشمند این سیستمها را با استفاده از شبکههای عصبی مورد بررسی قرار دادند [16]. شن و همکاران برای مدل سیستم همان روش قبلی خود را به کار گرفته ولی اینبار بجای در نظر گرفتن یک تابع تبدیل خطی مرتبه اول، از معادلهی غیرخطی فشار استفاده نموده و با توجه به مدل غیرخطی بدست آمده یک کنترل کنندهی مد لغزشی برای سیستم طراحی کردند [19-17]. اگرچه انتظار می رود که با استفاده از مدل و کنترل کننده ی غیرخطی نتایج بهتری حاصل شود ولی بهبود قابل ملاحظهای در عملکرد سیستم جدید به چشم نمیخورد. علاوه براین، کنترل مد لغزشی در عمل با مشکل لرزش مواجه است. نگوین و همکارانش نیز در مقالهای جدیدتر به طراحی کنترل

¹ Compliance

² Pulse width Modulated

کننده مد لغزشی پرداختهاند [20]. ارباب و نجفی روش کنترل مود لغزشی را برای کنترل امپدانس یک عملگر نیوماتیک با شیرهای قطع/وصل ارائه نمودهاند [21]. آنها امکان دستیابی به پارامترهای امپدانسی و اثر آنها بر پایداری سیستم، ضمن کاربرد این روش کنترلی، را مورد بررسی قرار دادهاند.

کنترل فازی نیز از دیگر روشهایی است که کاربرد آن در سیستمهای سرونیوماتیک با تحریک PWM مورد بررسی قرار گرفته است. شیح و هوآنگ یک کنترل کننده فازی – PWM برای کنترل موقعیت سیلندر در یک ربات اتوماتیک ارائه دادند [22]. آنها برای حذف ناحیه مرده و بهبود عملکرد سیستم از یک روش PWM اصلاح شده استفاده کردند. نمونه ی دیگری از کنترل فازی در سیستمهای مورد مطالعه توسط شیح و ما در [23] آمده است.

تقی زاده و همکاران [24] کنترل کنندهی چندمدله را برای عملگر نیوماتیکی تحت بار متغیر ارائه داده و عملکرد خوب کنترل کنندهی طراحی شده را با آزمایش های تجربی نشان دادهاند. که در این مقاله عملکرد کنترل کنندهی پیشنهادی با عملکرد کنترل کنندهی چندمدله نیز مورد مقایسه قرار می گیرد.

در ادامه این مقاله تجهیزات آزمایشگاهی مورد استفاده معرفی شده و در مورد سیگنال PWM و نحوه ی ساخت آن توضیح داده می شود. سپس طراحی کنترل کننده ی تطبیقی برای سیستم مورد بررسی ارائه می شود. در انتها نیز نتایج تست عملی کنترل کننده ی پیشنهادی ارائه گردیده و عملکرد آن مورد بررسی و مقایسه با روش های کنترل تناسبی – مشتق گیر و کنترل چندمدله قرار می گیرد.

2- تجهیزات آزمایشگاهی و پیادەسازی کنترل کنندەی تطبیقی

به منظور انجام آزمایشهای عملی از تجهیزات گوناگونی استفاده شده که در این بخش به معرفی این تجهیزات، شامل اجزای نیوماتیکی، سنسورها، تجهیزات الکترونیکی و سیستم کنترل کامپیوتری، پرداخته میشود.

عملگر تحت کنترل یک سیلندر تک میله دو طرفه ساخت شرکت فستو با کورس 150 میلیمتر و قطر پیستون 25 میلیمتر است. شیر 2-3 دو وضعیتی پاسخ سریع ساخت فستو نیز برای کنترل جریان هوا مورد استفاده قرار گرفته است. برای اندازه گیری موقعیت پیستون از یک پتانسیومتر خطی ساخت شرکت جفران¹ با کورس 170 میلیمتر و دقت 0.05 میلیمتر استفاده شده است (جدول 1).

شكل 1 سيستم سرونيوماتيك تحت آزمايش را نشان مى دهد. يك گارى چرخ دار كوچك نيز در اين شكل ديده مىشود كه به منظور اعمال بار به انتهاى جلويى ميله پيستون متصل شده است. يك كامپيوتر به عنوان كنترل كننده و يك كارت واسط I/O ساخت شركت ادونتك² جهت برقرارى ارتباط با شيرها و سنسورها مورد استفاده قرار گرفتهاند. دادههاى اندازه گيرى شده (خروجى سنسورها) از طريق ورودىهاى آنالوگ به كامپيوتر ارسال شده و در محيط نرم افزار متلب سيمولينك³ پردازش مىشوند. همچنين در اين محيط، مقادير مرجع تعيين شده و قوانين كنترلى برنامهنويسى مىشوند. بدين ترتيب سيگنال كنترل بهصورت نرمافزارى در داخل كامپيوتر ساخته شده و از طريق كانالهاى خروجى كارت واسط به صورت يك ولتاژ آنالوگ بين 0 تا 5 ولت خارج مىشود. پس از آن تنها كافيست تا سيگنال كنترلى به سيگنال PWM

¹ GEFRAN

سیگنال PWM یک سیگنال باینری با فرکانس ثابت و پهنای پالس متغیر میباشد. دورهی تناوب سیگنال یعنی مجموع زمانهای روشن بودن و خاموش بودن آن ثابت است ولی درصد زمان روشن بودن نسبت به دوره تناوب (پهنای پالس) متغیر است. همان گونه که در شکل 2 مشاهده میشود، این سیگنال از مقایسه یک سیگنال پیوسته با یک سیگنال دندانه ارهای بزرگتر بدست میآید. هر کجا مقدار سیگنال پیوسته از سیگنال دندانه ارهای بزرگتر باشد، سیگنال MWM در وضعیت روشن قرار میگیرد؛ و اگر مقدار سیگنال پیوسته از مقدار سیگنال دندانه ارهای کمتر باشد، مقدار سیگنال MWM صفر است.

در شیرهای دو وضعیتی، جابجایی اسپول کنترل شده نیست و شیر فقط میتواند کاملا باز یا کاملا بسته باشد. با اعمال سیگنال PWM به عنوان ورودی، شیر با فرکانس ثابت دائما باز و بسته میشود. بدین ترتیب سیال به صورت بستهبندی شده در بستههایی کوچک و بهطور گسترده از شیر دو وضعیتی عبور کرده و به عملگر تحویل داده میشود. سرعت ارسال بستههای هوا که همان فرکانس PWM است باید به اندازه کافی بالا باشد تا رفتاری شبه پیوسته حاصل شود. با تغییر پهنای پالس سیگنال میتوان زمان باز بودن شیر در هر سیکل و در نتیجه اندازه بستههای ارسالی یا دبی سیال عبوری از شیر را تغییر داد.

سیگنال آنالوگ کنترلی برای تبدیل شدن به سیگنال PWM با پتانسیل 24 ولت به مدار الکترونیکی شکل 3 ارسال می شود؛ که شامل درایور PWM و تقویت کننده بوده و در آزمایشگاه ساخته شده است. لازم به ذکر است که سیگنال PWM را می توان در داخل کامپیوتر و به صورت نرمافزاری نیز تولید نموده و از طریق خروجی های دیجیتال کارت واسط به شیر دو وضعیتی

Fig. 1 Experimental setup

شکل 1 تجهیزات آزمایشگاهی

جدول 1 مشخصات تجهيزات آزمايشگاهي

able I Experimental setup specification			
مشخصات	سازنده	تجهيزات	
سیلندر دو طرفه،کورس 150mm، قطر پیستون 25mm	فستو	عملگر نيوماتيک	
شیر پاسخ سریع 2-3 MHE4-MS1H-3/2G-1/4K	فستو	شير	
كورس 170mm، دقت 0.05mm	جفران	پتانسيومتر	
PCLD-8710	ادونتك	كارت واسط	

² ADVANTECH ³ Matlab/Simulink

شکل 2 نحوه ساخت سیگنال PWM

اعمال نمود. ولی این کار بار محاسباتی کامپیوتر را بالا برده و زمانهای نمونهبرداری بسیار کوچکی نیاز دارد. به منظور کاهش بار محاسباتی و برای استفاده از زمانهای نمونه برداری بزرگتر، در این تحقیق سیگنال PWM بهصورت سختافزاری در خارج از محیط کامپیوتر ساخته شده است. زمان نمونهبرداری حدودا 0.004 ثانیه در نظر گرفته شده تا بتوان نمودارهای خروجی را در فواصل 4 ثانیهای ثبت و رسم نمود.

آزمایش ها در فشار تغذیه 5 بار و با مدار نیوماتیک شکل 4 [3]، که در آن فقط یک شیر دو وضعیتی پاسخ سریع وجود دارد، انجام شده است.

3- كنترل كننده تطبيقي

روش کنترل تطبیقی میتواند برای کنترل سیستمهای دارای پارامترهای متغیر از جمله بار متغیر مورد استفاده قرار گیرد. در این روش، برخلاف کنترل چند مدله، نیازی به گسسته کردن گسترهی تغییرات بار و شناسایی چند مدل در نقطه کارهای مختلف سیستم نمیباشد. بلکه مدل سیستم بطور بلادرنگ با استفاده از اطلاعات ورودی-خروجی در هر لحظه شناسایی شده و

g. 5 F w w signal generator

شکل 3 مدار مبدل سیگنال آنالوگ به PWM

Fig. 4 The applied pneumatic circuit

براساس آن پارامترهای کنترل کننده بطور لحظهای تنظیم میشوند. البته شناسایی بلادرنگ پارامترها نیاز به زمان دارد که میتواند کنترل تطبیقی را در مواردی که تغییر پارامترها سریع هستند دچار مشکل کند.

یکی از الگوریتمهای کنترل تطبیقی که در آن ابتدا پارامترهای مدل بهنگام شده و سپس پارامترهای کنترل کننده (تنظیم کننده) از حل یک مساله طراحی به دست میآیند به رگولاتورهای خود تنظیم¹ موسوم است. نمودار بلوکی این روش که در این مقاله نیز از آن استفاده شده [25] در شکل 5 نشان داده شده است. می توان چنین در نظر گرفت که یک سیستم کنترل تطبیقی از دو حلقه تشکیل میشود، یک حلقه پسخور معمولی شامل فرایند و کنترل کننده، و دیگری حلقه تخمین مدل و تنظیم پارامترهای کنترل کننده است.

در ادامه نحوه طراحی کنترل کننده با استفاده از روش جابجایی قطب تشریح خواهد شد. ایده اصلی این روش که در رگولاتورهای خود تنظیم استفاده میشود، عبارت است از تعیین کنترل کننده به گونهای که قطبها و صفرهای حلقه بسته در نقاط مطلوب از پیش تعیین شده قرار گیرند. برای این منظور فرض میشود که فرایند با مدل تک ورودی تک خروجی رابطه (1) قابل توصیف باشد:

$A(\mathbf{q})y(t) = B(\mathbf{q})(u(t) + v(t))$

که در آن y ، u و v به ترتیب خروجی، ورودی و اغتشاش میباشند. A و B نیز چند جمله ای مای مخرج و صورت تابع تبدیل سیستم برحسب عملگر انتقال پیشرو q هستند. در سیستم سرونیوماتیک مورد مطالعه درجه این چند جمله ای ها و درجه ی نسبی سیستم d_0 ، به صورت رابطه (2) می باشند:

(1)

deg(A) = n = 3
deg(B) = m = 2

$$d_0 = n - m = 1$$
 (2)
é, a single constant (2)
e, a single constant (2)

ندارند. بعلاوه فرض می شود که A مونیک³ است، یعنی ضریب بزرگترین توان A برابر واحد است. حال سیستم کنترلی مطابق شکل 6 در نظر گرفته می شود که نشان دهندهی یک کنترل کننده دو درجه آزادی RST است و در آن R و S و T چند جمله ای هایی بر حسب p هستند.

در این سیستم، خروجی حلقهبسته بهصورت رابطه (3) بدست میآید:

$$y(t) = \frac{BT}{AR + BS} u_c(t) + \frac{BR}{AR + BS} v(t)$$
(3)

- ¹ Self-Turning Regulators (STR)
- ² Relatively Prime ³ Monic

شكل 4 مدار نيوماتيك مورد استفاده

طراحي و پیادهسازی کنترل کننده تطبیقی برای کنترل موقعیت یک عملگر نیوماتیک تحت بار گذاری متغیر

 $deg(R) = deg(A_c) - deg(A)$

 $deg(A_m) - deg(B_m) = deg(A) - deg(B) = d_n$

باتوجه به مطالب ارائه شده در بالا، طراحی کنترل کننده را میتوان به

 $deg(A_c) = 2 \cdot deg(A) - 1$

و چند جملهای مشخصه حلقه بسته به صورت رابطه (4) می باشد: (4) AR + BS = Ac

ایده کلیدی طراحی، مشخص کردن تابع تبدیل حلقه بسته مطلوب زیر است:

$$\frac{BT}{AR + BS} = \frac{BT}{A_c} = \frac{B_m}{A_m}$$
(5)

که در آن $\mathbf{B}_{c} \in \mathbf{A}_{c}$ به ترتیب چند جملهایهای صورت و مخرج تابع \mathbf{B}_{m} تبدیل مطلوب هستند. معمولا مطلوبست که درجه ی چند جملهایهای \mathbf{B}_{m} و \mathbf{B}_{m} کوچک انتخاب شود که این مسأله مستلزم حذف عاملهای مشتر ک \mathbf{B}_{m} و \mathbf{A}_{m} است. بدین منظور چند جملهای B به صورت رابطه (6) تجزیه می شود: (6)

که ${}^{+}\mathbf{B}$ چند جملهای مونیکی است که صفرهای آن پایدار بوده و به خوبی میرا میشوند. بنابراین میتواند از صورت و مخرج تابع تبدیل حذف شود و ${}^{-}\mathbf{B}$ با عوامل ناپایدار یا عواملی که میرایی ضعیف داشته و قابل حذف نیستند، متناظر است. بنابراین نتیجه میشود که ${}^{-}\mathbf{B}$ باید عاملی از ${}^{\mathbf{B}}_{\mathbf{m}}$ باشد، پس:

$$\mathbf{B}_{\mathrm{m}} = \mathbf{B}^{-} \mathbf{B}_{\mathrm{m}}^{\prime} \tag{7}$$

از آنجا که \mathbf{B}^{+} حذف می شود، باید عواملی از \mathbf{A}_{c} باشد. بعلاوه از معادله (4) نتیجه می شود که \mathbf{A}_{m} نیز باید عاملی از \mathbf{A}_{c} باشد. بنابراین چند جملهای مشخصه حلقه بسته به شکل رابطه (8) است: (8) (8)

که چند جملهای **A**₀ یک چند جملهای مونیک و پایدار است که برای برابر شدن درجه چند جملهایهای دو طرف تساوی در رابطه (8) به سمت راست اضافه میشود. از طرفی چون +**B** عاملی از B و A است. از معادله (4) نتیجه میشود که عاملی از R نیز میباشد. پس میتوان رابطه (9) را نوشت: **R** = **R**'**B**+ (9)

و معادله (4) به معادله (10) تبدیل می گردد: AR' + B⁻S = A₀A_m = A'_c (10)

چندجملهایهای '**R** و S را میتوان از حل معادله (10) بدست آورد. این معادله که نقش اساسی در جبر بازی میکند، معادله دیوفانتین^۱ نامیده شده و در صورتی که چند جملهایهای A و B عامل مشترک نداشته باشند، همواره دارای جواب است.

با قرار دادن معادلات (6-8) در معادله (5) رابطه (11) بدست می آید: $\mathbf{T} = \mathbf{A}_0 \mathbf{B}'_{\mathrm{m}}$ (11)

از طرفی برای بدست آوردن یک کنترل کننده علی²باید شرایط ذیل برقرار باشد:

deg(S) \leq deg(R) & deg(T) \leq deg(R)

همچنین برای اینکه کنترل کننده بدست آمده از کمترین درجه باشد،

Fig. 6 Two degree of freedom RST controller

شکل 6 کنترل کننده دو درجه آزادی RST

(12)

¹ Diophantine Equation ² Causal

(14) با توجه به شروط حداقل درجه و على بودن مى توان رابطه (14) را
نوشت:
(14) با توجه به شروط حداقل درجه و على بودن مى توان رابطه (14) براغ
(14) عند مقدار (14) به محصورت
$$\mathbf{B} = \mathbf{B}^- \mathbf{g}_{res}$$
 مى شود و با انتخاب
(14) $\mathbf{B}_m = \mathbf{B}^- \mathbf{B}_m = \mathbf{B}^- \mathbf{B}_m$ به مصورت مى عدد، \mathbf{B} به مصورت مى عدد، $\mathbf{B}_m = \mathbf{B}^- \mathbf{B}_m$ ما حداقل درجه يعنى به صورت يک عدد، \mathbf{B} به مصورت ما قد مى شود که بهره ماندگار سيستم
بدست مى آيد. مقدار (13) به گونهاى تعيين مى شود که بهره ماندگار سيستم
مطلوب برابر واحد شود.
(15) $\mathbf{A}_m = (\mathbf{z} - \mathbf{a}_m)^{deg(\mathbf{B}^-)+1}$ (15)
 $\mathbf{A}_m = (\mathbf{z} - \mathbf{a}_m)^{deg(\mathbf{B}^-)+1}$ (16)
 $\mathbf{B}_m = \frac{\mathbf{A}_m}{\mathbf{B}^-} |\mathbf{z} = \mathbf{1} = \frac{(\mathbf{1} - \mathbf{a}_m)^{deg(\mathbf{B}^-)+1}}{\mathbf{B}^- |\mathbf{z} = \mathbf{1}}$ (16)
(16) محاسبه مى شود:
(16) محاسبه مى شود:
(17) \mathbf{x}_{10} (17)
 $\mathbf{A}_0 = \mathbf{z}^{n-1}$ (17)
 \mathbf{x}_{10} (18) (19) انتخاب مى شود:
(18) (9) با حل معادلهى ديوفانتين (10) و بكارگيرى رابطه (9)
(18) (9) با حل معادلهى ديوفانتين (10) و بكارگيرى رابطه (9)
 \mathbf{x}_{11} مى محال اين اعقاق بيغند. لازم به ذكر است كه ريمه هايى از
(18) (19) با حل معادلهى ديوفانتين (10) و بكارگيرى رابطه (9)
 \mathbf{x}_{11} (18)
(19) \mathbf{x}_{12} (19)
 \mathbf{x}_{12} (19)
 \mathbf{x}_{12} (19)
 \mathbf{x}_{12} (19)

 $T = B'_{m}A_{0} = B'_{m}z^{n-1}$ (19) $S = \frac{A_{0}A_{m} - A}{b_{0}}$ (20) $deg (B^{+}) = 1 (a_{0})$

باید شرایط زیر نیز برقرار گردد:

صورت زير خلاصه نمود:

(13)

در این حالت می توان روابط (21) را نوشت:

 $B^{-} = (b_{0}^{-}z + b_{1}^{-})$ $R' = (z + r'_{1})$ $S = (s_{0}z^{2} + s_{1}z + s_{2})$ (21)

که در آنها ضرایب **۵، ۵، ۲٬ ۶** و ۶۷ مجهول بوده و بااستفاده از رابطه دیوفانتین که بهصورت ماتریسی (22) نوشته شده، بدست میآیند:

185

4- نتايج عملي

در این قسمت عملکرد کنترل کننده تطبیقی طراحی شده با انجام آزمایش های مختلفی روی سیستم سرونیوماتیک، بررسی و نتایج آن ارائه شده است. بدین منظور پارامترهایی که به عنوان شرایط اولیه میباشند در تمامی آزمایش ها ثابت و به صورت زیر انتخاب شدهاند:

 θ (0) = 0 , P(0) = β . I_{6×6} , β = 100

اثر تغییردو پارامتر طراحی دیگر یعنی فراموشی، λ و محل مطلوب قطبهای حلقه بسته، \mathbf{a}_{m} نیز در آزمایشهای جداگانهای بررسی و نمایش داده شده است.

به عنوان اولین آزمایش عملکرد بخش تخمین پارامتر را بررسی نموده و خروجی سیستم واقعی را با خروجی مدل شناسایی شده مقایسه می کنیم. به منظور شناسایی سیستم قبل از اعمال کنترل، سیستم برای مدت معینی بهصورت حلقهباز و با ورودی نویز سفید تحریک شده است. شکل 7 ضمن مقایسه خروجیهای سیستم و مدل، تأثیر مدت زمان شناسایی اولیه را نیز روی پاسخ کنترلی سیستم نمایش میدهد. همان گونه که در شکل 7-۵ دیده میشود، عدم وجود شناسایی اولیه، باعث ایجاد فراجهشهای بزرگ در ابتدای عملکرد کنترلی میشود؛ که میتواند باعث ناپایداری یا ضربه زدن سیلندر به انتهای کورس گردد. در شکلهای 7-b و 7-۲ با افزایش زمان شناسایی اولیه، خروجی مدل به خروجی سیستم واقعی نزدیکتر شده است.

شکل 8 عملکرد کنترل کننده تطبیقی را در برابر تغییر ناگهانی بار سیستم از حالت بی باری (صفرکیلوگرم) به حالت بار کامل (20 کیلوگرم) نمایش میدهد. همانگونه که در شکل مشاهده میشود پس از تغییر ناگهانی بار ابتدا پاسخ سیستم نوسانی شده و فراجهش های نامطلوبی نشان میدهد. اما به تدریج در اثر بهبود شناسایی، پاسخ کنترلی سیستم بهبود می ابد. با توجه به شکل، حدودا 6 ثانیه زمان لازم است تا در اثر این تغییر بار شدید پاسخ سیستم به حالت مطلوب خود بازگردد.

نتایج شکل 8 به ازای مقادیر ضریب فراموشی $\delta = 0.995$ و محل فطب خلقه بسته مطلوب در $\mathbf{a}_{\mathrm{m}} = \mathbf{0.72}$ بدست آمدهاند؛ که مقادیر فوق بهصورت تجربی تنظیم شدهاند. به منظور نمایش تأثیر این دو پارامتر بر پاسخ

Fig. 7 Comparison of system and model outputs with different identification time. a) 0 sec b) 2 sec c) 4 sec

Fig. 8 Adaptive controller performance in load change from 0 to 20 kg. a) Load change b) Response

شکل 8 نتایج عملکرد کنترل کننده تطبیقی به ازای تغییر بار از 0 تا 20 کیلوگرم. (a) تغییرات بار (b) پاسخ

کنترلی سیستم، آزمایشهایی بطور جداگانه انجام شده و نتایج آنها در شکلهای 9 و 10 نشان داده شدهاند. شکل 9 تأثیر تغییرات ضریب فراموشی بر عملکرد کنترل کننده نشان میدهد. در این شکل محل قطب حلقه بسته در عملکرد کنترل کننده نشان میدهد. در این شکل محل قطب حلقه بسته $\lambda = 0.99, 0.995, 0.995$ در 200 م ثابت نگه داشته شده و سه مقدار , 0.995 و 0.99 در 200 م در نظر گرفته شده است. همان گونه که در شکل پیداست، با افزایش ضریب فراموشی اهمیت دادههای جدید نسبت به دادههای قدیمی تر می شده است. همان گونه که در شکل پیداست، با افزایش ضریب فراموشی اهمیت دادههای جدید نسبت به دادههای قدیمی تر کم شده و سیستم کندتر می شود. کاهش ضریب فراموشی نیز می تواند به ناپایداری سیستم منجر شود.

شكل 10 نيز تأثير محل قطب حلقه بسته را بر عملكرد كنترل كننده نشان مى دهد. در اين شكل ضريب فراموشى ثابت و برابر $\lambda = 0.995$ در نظر گرفته شده و محل قطب حلقه بسته در نقاط 2.55 $= a_m$ و $= a_m$ و 0.72 و 0.85 $= a_m$ تغيير داده شده است. همان گونه كه انتظار مى رود و در شكل هم پيداست، با نزديك شدن محل قطب به مقدار واحد (دايره با شعاع واحد) سيستم كندتر و با دور شدن از دايره واحد به سمت مركز، سيستم سريع تر مى شود. اما نزديك شدن محل قطب به مايايدار شدن سيستم سرعت كنترل با محدوديت روبروست و منجر به ناپايدار شدن سيستم مى شود.

به منظور مقایسه یعملکرد کنترل کننده ی پیشنهادی در این مقاله با عملکرد کنترل کننده یتناسبی - مشتق گیر و کنترل کننده ی چند مدله ی ارائه شده در [23]، دو آزمایش صورت گرفته است. ابتدا آزمایش در گستره ی بین بی باری تا بار کامل انجام شده است. نتایج این آزمایش برای کنترل کننده تطبیقی در شکل 11 و برای کنترل کننده چند مدله در شکل 12 نشان داده شده است.

برای مقایسه و نمایش میزان بهبود عملکرد دو کنترل کنندهی ذکر شده در بالا نسبت به یک کنترل کننده تناسبی ـ مشتق گیر آزمایشی تحت شرایط بارگذاری یکسان انجام شده است. بهمنظور تقارن، مناسبترین کنترل کنندهی ثابت یعنی کنترل کننده متناظر با بارگذاری متوسط انتخاب شده و نتایج به دست آمده در شکل 13 ارائه شدهاند.

میزان خطای رهگیری موقعیت با استفاده از سه کنترل کننده مورد بررسی، با استفاده از دو روش میانگین مربعات خطای نرمال¹و میانگین خطای بایاس نرمال²، مورد بررسی قرار می گیرد [26]. جدول 2 نتایج این دو معیار را نشان می دهد.

شکل 7 مقایسه خروجیهای سیستم و مدل در بازه های زمانی شناسایی متفاوت. a) هفر ثانیه d) 2 ثانیه c) 4 ثانیه a)

¹ Normalized Root Mean Square Error

² Normalized Mean Bias Error

Fig. 11 a) Load change b) Performance of adaptive controller. شکل 11 a) تغییرات بار (b) عملکرد کنترل کننده تطبیقی

Fig. 12 a) Load change b) Performance of multi model controller. شکل a 12) تغییرات بار b) عملکرد کنترل کننده چند مدله

Fig. 13 a) Load change b) Performance of PD controller in average loading condition

شکل a 13 تغییرات بار b) عملکرد کنترل کننده متناظر با شرایط میان باری

جدول 2 خطای کنترل کنندهها در رهگیری موقعیت

Та	able 2 Tracking	error of the controllers	
	NRMSE	NMBE	كنترل كننده
	0.0726	0.182	تناسبی مشتق گیر
	0.0311	0.0788	چند مدله
	0.0539	0.0950	تطبيقى

5- نتيجه گيري

کنترل موقعیت برای یک سیستم سرونیوماتیک تحت بارگذاری متغیر با استفاده از روش کنترل تطبیقی، در این مقاله مورد بررسی قرار گرفت. ویژگی سیستم سرونیوماتیک تحت آزمایش استفاده از شیر دو وضعیتی و تحریک

NRMSE =
$$\frac{\sqrt{\frac{1}{N}\sum_{1}^{N}(\text{actual value} - \text{setpoint value})^2}}{\frac{1}{N}\sum_{1}^{N}\text{setpoint value}}$$
 (25)

$$NMBE = \frac{\sum_{1}^{N} (actual value - setpoint value)}{\sum_{1}^{N} setpoint value}$$
(26)

همان گونه که از مقایسه شکلهای 11 و 13 و جدول 2 بدست می آید، کنترل کننده تطبیقی عملکرد بهتری از یک کنترل کننده PD ثابت دارد. اما بررسی شکلهای 11 و 12 و جدول 2 نشان می دهد که در مقایسه با پاسخ کنترل کننده چندمدله، عملکرد کنترل کننده تطبیقی ضعیفتر است. البته اگر فاصله زمانی تغییر بارها (که در این آزمایشها 2 ثانیه است) افزایش یابد و کنترل کننده تطبیقی فرصت کافی برای شناسایی سیستم داشته باشد، در آن صورت پاسخ سیستم تطبیقی به تدریج بهتر می شود. بهعنوان نمونه، همان طور که در شکل 8 قابل مشاهده است عملکرد کنترل کننده تطبیقی پس از حدود 6 ثانیه به حالت ایده آل خود نزدیک می شود.

Fig. 9 Effect of forget factor on controller performance. a) Load change b) $\lambda = 0.99$ c) $\lambda = 0.995$ d) $\lambda = 0.999$ $\lambda = 0.99$ (b) نشکل 9 تأثیر ضریب فراموشی بر عملکرد کنترل کننده (b) تغییر بار (c) $\lambda = 0.999$ (c) $\lambda = 0.995$ (c)

Fig. 10 Effect of pole place on controller performance. a) Load change b) $\mathbf{a}_m = \mathbf{0.55}$ c) $\mathbf{a}_m = \mathbf{0.72}$ d) $\mathbf{a}_m = \mathbf{0.85}$ $\mathbf{a}_m = \mathbf{0.55}$ (b) تأثير محل قطب بر عملكرد كنترل كننده a) تغيير بار 10 تأثير محل قطب بر

 $\mathbf{a}_{\mathrm{m}}=~\mathbf{0.85}$ (d $~\mathbf{a}_{\mathrm{m}}=~\mathbf{0.72}$ (c

circuit, Electrical Engineering, Vol. 91, No. 2, pp. 79-87, 2009.

- [9] M. Sorli, S. Pastorelli, Performance of a pneumatic force controlling servosystem: influence of valves conductance, *Robotics and Autonomus Systems*, Vol. 30, No. 3, pp. 283–300, 2000.
- [10] K. Ahn, S. Yokota, Intelligent switching control of pneumatic actuaror using on/off solenoid valves, *Mechatronics*, Vol. 15, No. 6, pp. 683–702, 2005.
- [11] C. Kunt, R. Singh, A linear time varying model for on-off valve controlled pneumatic actuator, ASME of Dynamic System Measurment and Control, Vol. 112, No. 4, pp. 740-748, 1990.
- [12] N. Ye, S. Scavarda, M. Betemps, A. Jutard, Models of pneumatic PWM solenoid valve for engineering application, ASME of Dynamic System Measurment and Control, Vol. 114, No. 4, pp. 680-688, 1992.
- [13] J. Y. Lai, C. H. Menq, R. Singh, Accurate position control of a pneumatic actuator, ASME of Dynamic System Measurment and Control, Vol. 112, No. 4, pp. 734-739, 1990.
- [14] A. Gentile, N. Giannoccaro, G. Reina, Exprimental tests on position control of a pneumatic actuator using on/off solenoid valves, *Proceeding of IEEE/ICIT, Bangkok*, Vol. 1, pp. 555-559, 2002.
- [15] A. K. Paul, J. K. Mishra, M. G. Radke, Reduced order sliding mode control for pneumatic actuator, *IEEE Transaction on control systems technology*, Vol. 2, No. 3, pp. 271-276, 1994.
- [16] K. Ahn, S. Yokota, Intelligent switching control of pneumatic actuaror using on/off solenoid valves, *Mechatronics*, Vol. 15, No. 16, pp. 683–702, 2005.
- [17] E. J. Barth, J. Zhang, M. Goldfarb, Sliding mode approach to PWMcontrolled pneumatic systems, *The American Control Conference*, *Anchorage Alaska*, Vol. 3, IEEE Cat. No. CH37301, pp. 2362–2367, 2002.
- [18] X. Shen, J. Zhang, E. J. Barth, M. Goldfarb, Non linear averaging applied to the control of pulse width modulated (PWM) pneumatic systems, *The American Control Conference*, Boston, Vol. 5, pp. 4444–4448, 2004.
- American Control Conference, Boston, Vol. 5, pp. 4444–4448, 2004.
 [19] X. Shen, J. Zhang, E. J. Barth, M. Goldfarb, Nonlinear model-based control of pulsewidth modulated pneumatic servo systems, ASME Transaction Journal of Dynamic Systems, Measurment and Control, Vol. 128, No. 3, pp. 663–669, 2006.
- [20] T. Nguyen, J. Leavitt, F. Jabbari, J. E. Bobrow, Accurate sliding-mode control of pneumatic systems using low-cost solenoid valves, *IEEE/ASME Transactions on Mechatronics*, Vol. 12, No. 2, pp. 216–219, 2007.
- [21] N. Hosseingholi Arbab, F. Najafi, Impedance control of a pneumatic actuator with solenoid on/off valves, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 14, No. 4, pp. 12-20, 2014. (in Persian فارسی)
- [22] M. C. Shih, C. Hwang, Fuzzy PWM control of the positions of a pneumatic robot cylinder using high speed solenoid valve, *JSME International Journal*, Vol. 40, No. 3, pp. 469–476, 1997.
- [23] M. C. Shih, M. Ma, Position control of a pneumatic rodless cylinder using fuzzy PWM control method, *Mechatronics*, Vol. 41, No. 2, pp. 241–253, 1998.
- [24] M. Taghizadeh, A. Ghaffari, F. Najafi, Multimodel PD-control of a pneumatic actuator under variable loads, *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, Vol. 48, No. 5, pp. 655–662, 2010.
- [25] K. J. Astrom, B. Wittenmark, Adaptive Control, Second Edittion, Dover publications INC, New York, 2008.
- [26] D. Li, G. Cheung, Study of Models for Predicting the Diffuse Irradiance on Inclined Surfaces, *Elsevier Applied Energy*, Vol. 81, No. 2, pp. 170–186, 2005.

PWM به جای استفاده از شیر گران قیمت سرو یا پروپرشنال است. الگوریتم رگولاتورهای خودتنظیم در طراحی کنترل کننده تطبیقی پیشنهادی مورد استفاده قرار گرفت. کنترل کننده طراحی شده از طریق یک کارت واسط کامپیوتری روی سیستم سرونیوماتیک مدنظر اعمال شده و عملکرد آن مورد بررسی قرار گرفت. عملکرد مطلوب کنترل کننده تطبیقی به ازای گسترهی کامل تغییرات بار، توسط آزمایش های صورت گرفته مورد تأیید قرار گرفته است. سپس به منظور مقایسه عملکرد کنترل کننده پیشنهادی در این مقاله با عملکرد کنترل کننده تلبیقادی در این مقاله آزمایش طراحی و انجام شد. همان طور که انتظار میرفت در شرایط بارگذاری متغیر با دامنه تغییرات گسترده، مشاهده شد که استفاده از یک کنترل کننده ثابت تناسبی مشتق گیر عملکرد مطلوبی ندارد. کنترل کننده تطبیقی مشکل شیستگی کنترل کننده چند مدله را به خوبی مرتفع نموده است؛ اما با توجه به زمان لازم برای شناسایی مدل سیستم در کنترل تطبیقی، این کنترل کننده در صورتی عملکرد مطلوب دارد که تغییرات بار سیستم خیلی سریع نباشد.

6- مراجع

- P. R. Moore, J. S. Pu, Pneumatic servo actuator technology, *IEE colloquium:* Actuator Technology: Current Practice and New Developments, Vol. 1, No. 1, pp. 3/1-3/6, 1996.
- [2] M. Taghizadeh, A. Ghaffari, F. Najafi, Modeling and identification of a solenoid valve for PWM control applications, *Comptes Rendus Mecanique*, Vol. 337, No. 3, pp. 131–140, 2009.
- [3] M. Taghizadeh, A. Ghaffari, F. Najafi, Improving dynamic performances of PWM-driven servo-pneumatic systems via a novel pneumatic circuit, *ISA Transaction*, Vol. 48, No. 4, pp. 512–518, 2009.
- [4] S. Goldstein, H. Richardson, A differential pulse-width modulated pneumatic servo utilizing floating flapper disc switching valves, ASME Transaction Journal of Basic Ejgineering, Series C, Vol. 90, No. 2, pp. 143-151, 1968.
- [5] T. Noritsugu, Development of PWM mode electro-pneumatic servomechanism, Part I: Speed control of pneumatic system, *Journal Fluid control*, Vol. 17, No. 2, pp. 7-28, 1987.
- [6] T. Noritsugu, Development of PWM mode electro-pneumatic servomechanism, Part II: Position control of pneumatic system, *Journal Fluid control*, Vol. 17, No. 2, pp. 65-79, 1987.
- [7] V. Varseveld, G. Bone, Accurate position control of a pneumatic actuator using on/off solenoid valves, *IEEE/ASME Transaction Mechatron*, Vol. 2, No. 3, pp. 195–204, 1997.
- [8] M. Taghizadeh, A. Ghaffari, F. Najafi, Increased tracking ability of pulse width modulation-driven pneumatic servo systems via a modified pneumatic